

КЕНГЕШ

Вольфрамны бла молибденни къазып башлауну магарларына энчи эс бурулгъангы

КъМР-ни Башчысы Казбек Коков бардырған кезиуню кенгешде инвестиция проекте къалай толтурулганына къаралганды. Созоуге КъМР-ни экономиканы айнытыу министри Рахайланы Борис, КъМР-ни промышленность, энергетика эмда сатуу-алуу министри Шамиль Ахубеков, Нальчик шахар округну жер-жерли администрациясыны башчысы Таймурат Ахатов къатышганды.

Жыйылыуда Тырныаузда вольфрамны бла молибденни къазып башлауну мадарлары энчи эс бурулганды. Къурулуш иште тохташдырылган болжаллагы кере тамамланылаиды. Республиканы онуучу инвесторау бла ишни тиритирге, не болушук керек эсе да, аны заманында тапдырырга буюрганды. «Бу стратегияны проектин къырал магъанасы барды эмда ол Россейни Президентини буйругу бла бардырылды жашауда», - деп чертгенди Казбек Коков.

онда да аллай производствону къурауну онлардына къарала турады. Нальчикде къонак юйледе бла санаторийледе жерли кенгертиу да магъаналы жумушладан бири болгандай къалады. Республикабызны ара шахарында талай улуу инвестиция проект бардырылады. Аланы санъа Ленин проспекте, Пермон оранда ара паркны къатында, дагында алгынны курорт поликлиниканы орунда ишлен тургъан къонак юйле, «Терек» санаторий да киредиле. Битеу да къонак-лага къошакъ халда 7 минг жер къуаргъа белгилениди.

Кенгеште къатышхана дагында Нальчикде курорт тиривери комплекси мастер планга кере айнытыу юсюнден да селшендире. Анга кере бюгонюкде Нальчик суну жагъасы айтландырылганды, солуу жерде да тап халга келтириледи. Эски водоразелечебичаны мекемъны жагъыртуну онларды да сюзолденди. Республиканы Башчысы аны проектин жарашдырырга буюрганды, мекемъны алгынны сарфаты, ишни магъанасы да сакъланырга кереклимин эсертгенди. Парк тегерегинде тиривери да тапандырырга белгилениди.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительство суну прес-службасы.

Ушакны кезиуню республиканы жеринде индустрия эмда технопарклары къурауну болжаллагы эмда сюзолденди. Аладан бирин Нальчинини промышленный тиривери орнатырга белгилениди. Алай бла бюлюнюк жемги промышленностуну мурдорунда айнатыр мурад тиледи. Эсизиге салайык: кеп болмай Казбек Коковны бла РФ-ни Правительство

Политика

Президентибизни рейтингни еседи

Россей Федерацияны Президентини Владимир Путинни къыйматлы ишлегенине башхасына халкъны анга ышанылуугу эсе барды. Аны юсюнден Кремльни официальной келечиси тюнене журналистле бла прес-конференцияда билдиргенди.

«Тинтиулере кере халкъны Владимир Путинге ышанылуугу улуу, бир ыйыккъан башхасына кенгюнчо, бир кесек торленгенликте, социология службаны билдируелери бла керюмюлде эсе бардыла. Кертиси бла да, Путиннге ышанылуук халкъны арасында улууду. Ол аны тохтамагъанлай ишлен тургъан керегюзде, бек башуу а - къалай ишленген, адамла ючюн кыйгъырганын», - деп белгилегенди Дмитрий Песков.

Песков айтханына кере, адамланы ышанылуулары Владимир Путинге бек магъаналыды. Ол ышанылуук президентге онуларын чыгарырга эм ишни къуаргъа тауекеллик береди. Бу келдеде россияйилени къырал башчыбызга ышанылууклары юсюнден Жамауат онууну тинтген битеуроссей ара жагы керюмюлдене басмалганды. Ол билдируелере кере солрунанадан къыралны башчысына 78,7 проценти ышанылууларын айтхандыла. Путинни бардырған ишине уа 75 проценти ыразылкъларын билдиргенди.

Дмитрий Песков белгилегенине кере, РФ-ни Президентини бийик рейтингни ол къыралны сейирини тийишликсина къоруулагъаны бла байламлыды. Дагында ол шендюю болумлада халкъны къырал башчыбызны тегерегинде бириккен бек магъаналы шартха санаганды. Алгъаркъада Регион проблемаланы тинтген институтуну социал лабораториясыны онуучу Пётр Кирьянын айтханына кере, мындан арысында къырал башчыбызга халкъны ышанылуугу эсе бериледи.

Оноу

Эл мюлкде урунганлагы - танг себешлик

Къабарты-Малкъар 22 региону санында 2022 жылны ахырына дери эл мюлкде ишленгенге себешлик этюге къошакъ халда ача болушук алынды. Ол жумуша деп саулдай да 889 миллион сом бюлюнюк юсюнден буйругъа РФ-ни Правительство суну Председатели Михаил Мишустин къол салганды. Битеу да эл мюлкде ишленгенге тухучулукъны быыйл федерал бюджетден 32,8 миллиард сомдан аслам бюлюнгенди. Къабарты-Малкъарга 727 миллион сом жеткенди.

Къошакъ ача эл мюлк продукцияны чыгарырга бла сатыуга этилген къоранчланы бир кесегин къабартырга къораталыкъды. Агроромышенност комплексге тухучулукъ этюу Эл мюлкю айнытууну къырал программасына кере бардырылады, деп билдиргенди прес-службе КъМР-ни Башчысыны бла Правительство суну прес-службасында.

Жазылуу-2023

«Заманны» ёмюрю узакъ болсун!

Азиядан къыйтангы бери бу тилибизде чыдаган заманны да этни даимъ алгъанлай турма. Ол мени кертти шубууду, Анга келмей, кыйгъыларым, сатышарым да чачылаиды. Анда ахшы адампарыбызны юсюриден окуй, кёлюм да кетюролмей. Миллетни къаллай ахшы адамлары барды деп, бек къууанам. «Заманыбызны» ёмюрю узакъ болсун, адамла да анга жазылууга унутмасынла деп тилейме. Анда ишлене жашауга, къызлауга уа Аллах къаруе, кюч берсин. Жете турган жакы жыр бардырыла да къууанч бла келсин. Ахшы мурадта топсун.

ТИЛЛАНЫ-УЛБАШЛАНЫ Зулехха, Социалист Урунууну Жигити.

Газет бла бирге болайык!

Белгалы оқуучуларыбыз!
«ЗАМАН» газетте 2023 жылны биринчи жарымына жазылуу кампания къыстау бардырылады. Анда тилибизде чыккъан жаңгы газетни алыу, оқуу, ол хар биргизге да эски кенешчилик, керти халорачылык, оқуруу сёз негерини болуп туруу деп бек шонорды.
Газетте попочны битеу бюлюменде жазылууга болушук. Жазылуу баргасы аты оёгю 801 сом бла 72 келак.
Издонивызга интернетде бу адресни <https://podpiska.pochta.ru/press/> ачып, ол мағъаналы жумушун алай тамоларга да болушук.

Бизни индексиде - П 5893

Тапландыруу

Суу ызланы тазалайдыла

Элбурс районда «Экология» миллет проектеге кере 2024 жылны ахырына Бахсан сууну 13 километр чакълы бирин зыбыр къалгъан-къулгъанлардан тазалайдыла. Анга деп Суу ыраксилени федерал агентствосу 249,9 миллион сом белледю.

Тийишли ишле быыйл кюз артында окуна башлангандыла. Ала «Энчи суу баргъан жерлине сакълау» федерал проектин чеклеринде тамамлангандыла. Черкени асламысында ыркъ келтирген терекледен бла улуу ташладан тазалайдыла юшеди. Ол себелден аны замандында кетермесе, топуракъ, козмет жыйыла кетип, айрыкамла къурадала. Сёз ючюн, Элбурсу бла Тегенеклини къаларында черкени созмай тазалайдыла керекди.

Росводресурс агентствону тамата-сыны орунбасары Наталья Солгоуб айтханына кере, ишлене къыш кезиунде суу чёккенде бардырса итиди. Ишле тамамланса, мында жашагъан беш минг адамдан сора да, туристлени къоркъусулукъларын жалчытырга эм табиғьатны бетин тазалай сакъларга къолдан келлиди.

Тазалау ишлени кезиунде эм биринчи суу ызга улуу тыйыч салган авериле кетериллиди. Алай бла быыйлны ахырына дери 2,6 километрге тийишли жумушла тамамланаркъыдыла. Келир жылда да 5,2 километр эм 2024 жылны ахырына да аллай бир жер тазаланаркъыды.

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман.

СЫЙ БЕРИУ

«Улуу юйюрю - къырал кибикди»

РФ-ни Президентини Владимир Путин он эмда андан да кеп сабий ёсдорюню жети тиширууга «Жигит ана» деген аттану юсюнден Указга къол салганды. Ол сыйлы атха тийишли болгандыла араларында Къабарты-Малкъарны Бедик элинден он сабийни анасы Ахматланы Анджеда да барды.

эмда ырахатлыкъ тежегенди. «Российская газетаны» корреспонденти Анджеда бла ушакъ этип, он сабийни ёсдорюню тынчымыды, ала аны кыйынны кыйтараламыдыла, дегенча сорула бергенди. Ахматланы тамата къызларына 29 жыл болады. Ол эрдеди, сабийчиги да барды. Гитчесине уа - жашчыкъга -

Анджеда. - Алай биз аллага къоратхан кючюк боюну ала къайтарардыла, аллай бир къууан, насып береди ала бизге! Мен аланы хар жетишмелерине къууанам, хар башламчылыкъларына билелик этерге кюрешем. Тишируу беш жылы толгъан къызчыкъгы шолга барырга

Юйюрюн даражасын эмда аналыкны сыйын кетюроуге, сабийлени да адеп-къылыкъга юйретуге тийишли колшо къошханы ючюн къырал башчыны онуу бла ол «Жигит ана» деген сыйлы белги бла саугъаланганды. Жигер тиширууну КъМР-ни Башчысы Казбек Коков да алгъышлагъанды, анга саулыкъ, монгулк

7 жыл толганды. Къалгъан сегизисини да къруу жыл санлары угъай, сейирлери, мурадлары, итинилери да башха башхадыла. «Он сабийни ёсдорюню тынч туююлду. Ала бир бургъа майдыла, хар бирини къылыгы башхады, хар бирине да энчи жол табарга керек болады, - дейди Ахматланы

сюеме деп тохтагъанын эсине тошоурди. Анасы алыкъа эрте толганына тошондюрюге кюрешеди. Алай сабий бюкюн къаты болады, мен факмулма деп. Бюгонюкде уа ол 28-жыллыкъ къызды, бийик билим алып, терк медицина болушук берген службада реаниматолог-анестезиолог болуп иштейди. -Ма аллай

ЮСОПЛАНЫ Галина хазыраганды.

Къармашылуукъ

2 бет

Итиниюлукъ

3 бет

Таппынылуукъ

4 бет

Ноябрде бизни республикада, саулдай къыраллы мектептериндеча, Оқуучулары битеуроссей премият школ олимпиадаларыны жетинчи-онбиринчи класкага жюрюгенлеге муниципал уруму башланганды.

Оқуучула хунерлерни сынаидыла

Тамблагы кюннге ышанылуудыда

Бюгонюгю жаш телю къайсы усталыкны сайласа да, ол аттамын тамблагы кюннге сатышы бла этгени байды. Айкай да, ол хар заманда алай бола келген да болур. Алай эсе да, шолкун таусхан кезиулерине кыйры барырга, кыйда оқуурга сыйгелерини билип, сайлагъан усталыкларында бийикликтеге жетер ючюн а ахшы эмда терен билим алырга итингенле хурметте тийишлиди.

Май районну Александровская станицасында жашагъан Жансуланы Кулистан, Апасны къызды, кеп жылладан берн да анда Мадаиният кино директору болуп иштейди. Ол бир неча кере районну жержерли самоуправленясыны депутатына айырылганды.

Ата журтха сыймекликни, хурмет этуону сингдире

Тюбешүү

Жаш предпринимательлени таукеллендирир муратда

Нальчикде «Синдикация» юде баштаганга эми жаш предпринимательге себеплик тапдыргыда. Форумун ачылууна КМР-ни жаш төлөно ишлери жаны бля министр Азамат Лоев, экономика айнты министр Орунбасар Рустам Башоров, «Мой бизнес КБР» араны таматасы Дуулан Мадина кайтшандыла. - Биогложде Кьабараты-Малкьарда предпринимательствону айнууга тагт кесек мадданы тагды. Ол санда жаш төлөно башламчылыкларына да аслам эс бурлады. Сөз ючюн, бизнесменге ишин башларга себеплик этгери амалла эм жумушлу куралгандыла. Бир тюрлю жумуш бля жореширге сюйгөн эм биринчиден кюркьмазга керекди. Ызы бля регионда предпринимательге болушук тапдырган институттан бирине барып, себеплик табаргы огу барды. Мында, бир да болмаса да, бизнес планын тюз курарга болушуркудула, - дегенди Рустам Башоров. Жыйынууну биринчи юнонде «Мой бизнес-КБР» араны партнерлери - бля, бир эм волонтер организациланы келечилерин - диплому бля сауга-лагандыла.

Нальчикде «Синдикация» юде баштаганга эми жаш предпринимательге себеплик тапдыргыда. Форумун ачылууна КМР-ни жаш төлөно ишлери жаны бля министр Азамат Лоев, экономика айнты министр Орунбасар Рустам Башоров, «Мой бизнес КБР» араны таматасы Дуулан Мадина кайтшандыла. - Биогложде Кьабараты-Малкьарда предпринимательствону айнууга тагт кесек мадданы тагды. Ол санда жаш төлөно башламчылыкларына да аслам эс бурлады. Сөз ючюн, бизнесменге ишин башларга себеплик этгери амалла эм жумушлу куралгандыла. Бир тюрлю жумуш бля жореширге сюйгөн эм биринчиден кюркьмазга керекди. Ызы бля регионда предпринимательге болушук тапдырган институттан бирине барып, себеплик табаргы огу барды. Мында, бир да болмаса да, бизнес планын тюз курарга болушуркудула, - дегенди Рустам Башоров. Жыйынууну биринчи юнонде «Мой бизнес-КБР» араны партнерлери - бля, бир эм волонтер организациланы келечилерин - диплому бля сауга-лагандыла.

табаргы огу барды. Мында, бир да болмаса да, бизнес планын тюз курарга болушуркудула, - дегенди Рустам Башоров. Жыйынууну биринчи юнонде «Мой бизнес-КБР» араны партнерлери - бля, бир эм волонтер организациланы келечилерин - диплому бля сауга-лагандыла.

Кьармашуулук

Окьюучула хунерлерин сынаидыла

Ноябрде бизн республикада, саулай кьыралны мектептериндеча, Окьюучула битеуроссей предмет школ олимпиадаларыны жетинчи-онбуринчи класслага жюрюгенлеге муниципал уруму башланганды. Саулай алты миллион чакьлы (кьырала) сабий кьатышды. Ол кеси да төрт кезиюне бардырылады: мектеп, муниципал регион эмда ахыр. Хар жангы урумда уа сынауга берилген иш кьыйында-кьыйын бола барды. Аны хар бөлөмонде хорлаганлагга бля призерлагга уа профиле окуу юнлеге, башкача айтканда уа, олимпиадада кьатыш предмет бля байламлы кьатышылларына кере факультетге экзамениси киргери эркинлик барды.

Аны бардырынуу низамына бир кесек торленуле да кийрилгендила. Сөз ючюн, саулуклары бля байламлы энчленгенг онлары болганлагга ары келип, жер табын оларьрга чедэ сындур эс берилген ишн окьурга огтесе жууаланы бланклагга кьчюрюрге болушук төмөр ассистент-специалистге олимпиадага кьатыштырга, сагьындыла жазгалага эс бурурга бардыла. Жазы халда неча келден берилген ишлеге жюрини келечилери сагьатын ичинде кьарайдыла. Призерла бля хорлаганла диплому бля сауга-лааныладыла. Ала уа школчулагга тийишли профиле бля байламлы Иман бля Тамаран Агоев (тюрлючю номерли гимназия), Паура Тукьова (27-чи школ), Асият Нуьрова (кинчи номерли лицей). Аладан тышында да, оюнчюно, онсегизини, отуз ючюнчю номерли мектептели сабийлерини билимлерин белгилерге болушук, Иман а (11 кл.) озган жылда былай олимпиаданы ре-спубликалы бөлөмонде да призер болганды. Быыл бу ызда анга дагында кьатышыр акьыла да барды. Аны устасы Аля Хачепловады. Дагында малкьар тилден бля адыяттан регион урумда озган жылда эм айырмалы эки кьызчыгыбыз болгандыла. Ала Текеланы Айза (Бьзынгьны школ) бля Сабанчыланы Элеонорадыла (Нальчикни тогуздунчу номерли мектеби). Алары белгили устазларыбыз Чочайланы Нажабат Хьзыьрова бля Бьзюланы Санит Юьсова окутадыла. Эсигизге салаулык, баша-башка предметден битеуркьарал сынаулы муниципал кесеге оналтынны декабрьге дери бардырылыкды. Алада хорлаганлары бля призерланы тизмелерине уа жол да кьчюшур эмда ала андан ары урумда жетишмилери бля да кьчютанлары, юйретгенлерин да кууандырыла деп ышаньрады, нек дегенде жыл сайны олимпиадага кьатышканыланы саны эсе барды.

спубликалы бөлөмонде да призер болганды. Быыл бу ызда анга дагында кьатышыр акьыла да барды. Аны устасы Аля Хачепловады.

Дагында малкьар тилден бля адыяттан регион урумда озган жылда эм айырмалы эки кьызчыгыбыз болгандыла. Ала Текеланы Айза (Бьзынгьны школ) бля Сабанчыланы Элеонорадыла (Нальчикни тогуздунчу номерли мектеби). Алары белгили устазларыбыз Чочайланы Нажабат Хьзыьрова бля Бьзюланы Санит Юьсова окутадыла. Эсигизге салаулык, баша-башка предметден битеуркьарал сынаулы муниципал кесеге оналтынны декабрьге дери бардырылыкды. Алада хорлаганлары бля призерланы тизмелерине уа жол да кьчюшур эмда ала андан ары урумда жетишмилери бля да кьчютанлары, юйретгенлерин да кууандырыла деп ышаньрады, нек дегенде жыл сайны олимпиадага кьатышканыланы саны эсе барды.

МОКЬАЛАНЫ Зухура.

Оюм

Кьоркьуулу болумлада сабырлыкьны унутурга жарамайды

Жарьсугга, шендою дуньда тынчлык жокьду. Саууланган аманлыкьчыла билим беруу учурьдьялагга, солу жерлеге, дин бля байламлы мектеплагга окуучу чабуулукьла этгенлерин колсуден билдириле эшитиледи, ол санда айынган кьыралада да. Сөз ючюн, 13 ноябрде Стамбулда таракты кезиюнде алты адам өлгенди. 80-ден аслам а жаралы болгандыла.

Тарак болган жерде неча жерсире тошкен адам саулугун, кьашаун сакьлар ючюн кесин кьаллай жюрюктюге керекди? Бандитлени кьондуан ачымаз ючюн кьаллай жорукьла бардыла? Кьысча сьтагында уа магьаналы сорулагга жууала бериге сюебиз.

адам келген орамда этилгенди. Аныанла да аны ючюн келдиле. Кьауьгалы иш болган жерде аузачыкьла кел болдыла: кьарарьга, телекьылына алдырьрга сюйенле. Алагга кьошумлагьыз. Аныанланы тегерегине адамла жыйьлары сакьлап, экинчи теракт эткен кезиюне болгандыла. Эсигиздеми, октябрьни ахыр юнлеринде Сеулда орамда болууну буюшур? Адамла Хэллоуини белгилерге жыйьлган эдиле. Алай хальк асыра басынгандан, орамда бир бирлери зип, 154 жаш адам өлгенди, 133 жаралы болгандыла. Былай болумга тошме ючюн, хальк жыйьлылардан аркьада турурга жорешиги. Алай жыйьынга тошсегиз, хальк бля бирге барьыз, бир жаньна чьнгарга жорешмегиз. Кьоланы хурьунда тутмагьыз. Энтта бир жорукь, не амал да этип, аяк юсюнде болуьыз. Жыгьылганга арха турур онгу ахьрда болуьк тюрлюдо. Аберинги тошорсегиз, аны алгырга жорешме. Жыгьылсан а, не кьадар терк алгы юсюне оюелмрге юреш. Болпалам эсен а, чьпганып жарьга, башьны сакьларга керекди.

Оюн эсе да... Бир неча жыл мииндан алгьра РФ-ни Кьоруулу министрствосу аскери журналствиле «Бастон» юйрениле кьурьган эди. Ала Шимал Осетия-Алания Республикада болгандыла эмда ары кьыралны битеу регионларьдан кореспондентле жыйьылган эдиле, алары арасьнда мен да.

Бандитлени эсперин кесинге бурмазга юреш: жылма, сарнама, даулашма, эркин этигис мену деп тилеке. Дагында бандити кьелерине кьармазга юреш, ол да ачулдуьдурга болушук. Айтханлары боисун, Алай бля кесинги, башталаны да жашаулары кьурталыкьса. Былай кьоркьуулу болумда магьанасыз жигитлик кергюзюрге керекмеиди. Кел заманы ашсыз, оуузу турурга, кьелерини бьса бля чьпгьрга тюршеригине хьзыр бол. Тегере кьыймай эселе, олтурган жеринде аягыныгы, кьолуну кьыймылдатьрга юрешип, санларьны ишлетгенлей тур - аз-аздан, террористте ээлемеэча.

Жамает аслам жыйьлган жерледе ишекни адамла гьадамыла неча жокьлеге эс бургуьз, алары ююлдеринден тюрк нызамны сакьлачулагга билдиргиз. Таньмаган адамдан бир тюрлю артмакь, юк алмагьыз, кесигизни затларьгыны кьюп кетмегиз. Ишекни артмакьны кьрсегиз, аны кьозьгарьга, жеринден телдиреге ахьрда жарамайды. Чьчдырычу затлары террористте адам артык эс бурмазга затланы ичлеринде бькьурьунчула: сумкада, телефонда, илпьуда, корьбада. Кьоркьуулу болум этилгери ишеклик бар эсе, ююьрде адамла кьалайда тюркестиги да, са бир, тьсьмон болуьгьз, гузаба, керексиз кьалабылыкь этмегиз. Мекьмада от шоген эсе неча жер телген эсе, баскыч бля чьнгарьга керекди ююден. Лифт бля быллай болумдада хайьраньнгарьга жарамайды.

Жерсире террористте бля бир отуудан кел заманы турсала, бандитлени жансарьнга, ала бирге болганлары ийнанырга юрешедила. Былай болумга Стокгольмский синдром дейдила. Алай ол бек улуу жаньлычды Террорист - аманлыкьчыды, жевир а андан зорлукь сынайды. Алары иветтери, мураптары бир тюрлюдоле!

Жерсире террористте бля бир отуудан кел заманы турсала, бандитлени жансарьнга, ала бирге болганлары ийнанырга юрешедила. Былай болумга Стокгольмский синдром дейдила. Алай ол бек улуу жаньлычды Террорист - аманлыкьчыды, жевир а андан зорлукь сынайды. Алары иветтери, мураптары бир тюрлюдоле!

Жамает аслам жыйьлган жерледе ишекни адамла гьадамыла неча жокьлеге эс бургуьз, алары ююлдеринден тюрк нызамны сакьлачулагга билдиргиз. Таньмаган адамдан бир тюрлю артмакь, юк алмагьыз, кесигизни затларьгыны кьюп кетмегиз. Ишекни артмакьны кьрсегиз, аны кьозьгарьга, жеринден телдиреге ахьрда жарамайды. Чьчдырычу затлары террористте адам артык эс бурмазга затланы ичлеринде бькьурьунчула: сумкада, телефонда, илпьуда, корьбада. Кьоркьуулу болум этилгери ишеклик бар эсе, ююьрде адамла кьалайда тюркестиги да, са бир, тьсьмон болуьгьз, гузаба, керексиз кьалабылыкь этмегиз. Мекьмада от шоген эсе неча жер телген эсе, баскыч бля чьнгарьга керекди ююден. Лифт бля быллай болумдада хайьраньнгарьга жарамайды.

Жерсире транспорта, орамда,

Жерсире транспорта, орамда,

Жерсире транспорта, орамда,

Жарьсуй

Казбек Коков Тилланы Борисни юйюрюне кьайгыты сьз бергенди

КМР-ни Башчысы Казбек Коков Россей Федерацианы сыйлы кутхаруучу Тилланы Османни жашы Борисни юйюрюне кьайгыты сьз бля телеграмма ийгенди. «Аныча адамла усталыкьларына кертичиликни, анга табынуу юлгюсю болганы кьаладыла. Аны жарькь сыфаты бизни эсийбизде, ол кутхарьга ишлени жореклеринде юмюр-юмюрлеге сакьларыкьды», - деп жазганды Казбек Коков телеграммасында. Аны юююден бизге КМР-ни Башчысына бля Правительство сунуу пресс-службасында билдиргенди.

Кел жетишмил итген кутхаруу операция Тилланы Борисни аты бля байлам-лыдыла. Ол «Ата журьт» алында кьыйыны ючюн» экинчи даражалы ордени майдалына, «Россейни МЧС-ини кьыйын болула салган хаталаны кетериюне кезиюнде кутхарьгыны кергюзтени ючюн» майдалыга эмда кел энци белгилеге тийишли болганды. 2005 жылда уа РФ-ни МЧС-ини башчысы Сергей Шойгу Тилланы Борисни энци аскер саут бля сауга-лаганды.

Тилланы Борис 75 жылдына аушканды. Ол кьыйын болумга бля тешен саналганды, Кьабарты-Малкьарыны спецалисттери кьыралыбыны кел регионларьнда, андан тышында да тюрлю-тюрлю излеу-кьурьгыны ишлеге, кьыйын болумла салган хаталаны кетериюге кьатышканды. Отряд куралганы бери 2 063 излеу-кьурьгыны иш бардырганды, 5 504 адамын кутхарганды.

Кьошумчулук

Борчларын кезиюнде толтурадыла

Бусагьтада кьыралада кел биригиле энци аскер операция барган тире-леге керек абериле чьнгарьдыла. Алары арасьнда ишчи заманы келбетле-не, жангы ишчиле алгьзана да бардыла. Саулай алып айтканда, хар бири продукцияларыны магьаналылыкьларын иги биледила. Алгьадан да ишлери аскерчилеге абериле жарьшдыруу бля байламлы болган предпринимат-ле да биоглоюнде эки керге тийи кьармашдыла. Кьабарты-Малкьарда «Терекалмаз» биригиле да Кьоруулу министрствого кьолундан келгенича болушды. Аны ишчилерине ала кьал салынган борчну замандыча толтуруп, энци аскер операция чьрмауьсуз барьрына улуу кьошумчу-лукь этедила. «Завод чьгарьган продукцияга жыл сайын сурам

Бусагьтада кьыралада кел биригиле энци аскер операция барган тире-леге керек абериле чьнгарьдыла. Алары арасьнда ишчи заманы келбетле-не, жангы ишчиле алгьзана да бардыла. Саулай алып айтканда, хар бири продукцияларыны магьаналылыкьларын иги биледила. Алгьадан да ишлери аскерчилеге абериле жарьшдыруу бля байламлы болган предпринимат-ле да биоглоюнде эки керге тийи кьармашдыла. Кьабарты-Малкьарда «Терекалмаз» биригиле да Кьоруулу министрствого кьолундан келгенича болушды. Аны ишчилерине ала кьал салынган борчну замандыча толтуруп, энци аскер операция чьрмауьсуз барьрына улуу кьошумчу-лукь этедила. «Завод чьгарьган продукцияга жыл сайын сурам

Черек райондан

Чексиз шьхьхлукь Мечиланы Кьазими атын жюрюткен кьатапханада «Чексиз шьхьхлукь» деген ат бля конуьк бардырылганды. Ол бир билим-лаууну, бир бирге тьсьмон болууну халькы араны ючюн кьораланганды. Анга Кьашахтануу мектебинин 8-чи классыны окуучулары кьатышкандыла. Жашла бля кьызла жан-дурлукь бля бирини аны-гуьлуькь эмда бир бирге хурмет этип жаны бля ючленер сынагандыла. Жыйьлыгыга кьатыш-

Бусагьтада кьыралада кел биригиле энци аскер операция барган тире-леге керек абериле чьнгарьдыла. Алары арасьнда ишчи заманы келбетле-не, жангы ишчиле алгьзана да бардыла. Саулай алып айтканда, хар бири продукцияларыны магьаналылыкьларын иги биледила. Алгьадан да ишлери аскерчилеге абериле жарьшдыруу бля байламлы болган предпринимат-ле да биоглоюнде эки керге тийи кьармашдыла. Кьабарты-Малкьарда «Терекалмаз» биригиле да Кьоруулу министрствого кьолундан келгенича болушды. Аны ишчилерине ала кьал салынган борчну замандыча толтуруп, энци аскер операция чьрмауьсуз барьрына улуу кьошумчу-лукь этедила. «Завод чьгарьган продукцияга жыл сайын сурам

жачла Дьержинск, Бор, Павлово эмда Горькьде шахар-лада болуп, алары муниципалитеттерини ишлери бля шагыьреленгендила. Сьезд кесини ишчиге жорюкь областны правительствосуно Корпоратив университетке да бардырганды. Анда уа «Россей Федерацианы муниципалитеттери» стратегиялыкь проект башланганды. Ахьрында уа сьвэдизи эюелери чьгарьылгандыла.

Иглениагьру

Солуу жер жарашдырыллыкьды

Нальчикиле Тарчоко орамда солуу терек бахчаны - Сиреньле тийрени - ашыгып сакьлайдыла. Аны 16 миинден аслам адам тюзонлей кел кетюрюу бля сайлагьандыла. Ол кел фатарлы 54-чю номерли юкьно, сабий сарды кьатында хайьранмай турган тийрени орунунда куралпылыкьды, жауу жорьгенлеге, солурга сюйенгенге да ахшы себеплик болушукьду. Келир жыл конкурсу эюелерине керге, Тьрныауьзда, Кьашахтануу, Баубогенде, Бахсанда, Терекде, Аргуданда, Наркькала, Майкьийде, Прохладьинде, За-кочковде, Бьсаньинде, Ала тийрени жамает аслам хайьранган тийреле игилендриликьди. Алгьаракьла да быллай конкурсу хайьры бля Нальчикде сегиз сквер жангьтырылганды. Нальчикте биринчи керге келген, санаторида саулугьна бакьдырган Оксана Даьмькова шахарны такуьжине, заманкьлыгына да бек бюсюрегине айтды. Юн сайын Кануков, орамда скверге келип, бирсиле бля бирге солумай кетмегенин да кьошды. Башыа кьонакьла да шахарьбыз аябат болганын белгилейдила.

Нальчикиле Тарчоко орамда солуу терек бахчаны - Сиреньле тийрени - ашыгып сакьлайдыла. Аны 16 миинден аслам адам тюзонлей кел кетюрюу бля сайлагьандыла. Ол кел фатарлы 54-чю номерли юкьно, сабий сарды кьатында хайьранмай турган тийрени орунунда куралпылыкьды, жауу жорьгенлеге, солурга сюйенгенге да ахшы себеплик болушукьду. Келир жыл конкурсу эюелерине керге, Тьрныауьзда, Кьашахтануу, Баубогенде, Бахсанда, Терекде, Аргуданда, Наркькала, Майкьийде, Прохладьинде, За-кочковде, Бьсаньинде, Ала тийрени жамает аслам хайьранган тийреле игилендриликьди. Алгьаракьла да быллай конкурсу хайьры бля Нальчикде сегиз сквер жангьтырылганды. Нальчикте биринчи керге келген, санаторида саулугьна бакьдырган Оксана Даьмькова шахарны такуьжине, заманкьлыгына да бек бюсюрегине айтды. Юн сайын Кануков, орамда скверге келип, бирсиле бля бирге солумай кетмегенин да кьошды. Башыа кьонакьла да шахарьбыз аябат болганын белгилейдила.

Эсге сала айтсакь, алгьаракьлада Ленин бля Тарчоко аты орамда бирге кьошулган жерде да энци дизайн

Эсге сала айтсакь, алгьаракьлада Ленин бля Тарчоко аты орамда бирге кьошулган жерде да энци дизайн

Ата журтха суймекликни, бир бирге хурмет этиуню сингдире

Май району Александровская станицасында жашаган Жансуйланы Кулистан, Апасны кызы, кеп жылдан бери да анда Маданит койно директору болуп иштейди. Ол бир неча кере району жер-жерли самоуправляенисны депутаты айрылып, ол жумушу да толтурады. «Гитче шахарланы бла элчилери маданият торлоюкери» деген программага кере ишере деп да биринчи аны эмда станицаны башликлерине сейир башчысы Тамара Полупкоу эсерине келгенди. Анга онгта да бардыла станицада – кеп миллетли келечилери бир бирини анылап, бир бирге бийлик этип жашайдыла.

Аладан бири эшидуу. Абадан гитчелени эшере ийретедиле. Ол байранны аты да сейдир – «Саулыктуу халысы». Бу жол а сабиле эшен чандайларын, башка жылы затланы да шендо энци аскер операция барган жерде куулук этенеге ийгендиле. Аны бла бирге, эскери жаштаны кептерин кепоробиз деп, самоварны суратын ийде жибередиле. Ол алааны ийде саклап турганларыны белгисиди.

«Кычы байрам» да эзде калырга болганды. Хар бир миллет – кызактыла, оруслугу, таулугу, татарлыгы, тюркюлге, башка да кесерини ол торло миллет ашлары бла сыйлагандыла бир бирини. Сабилюе уа какны суратын ишлегендиле.

Билек Маданит койде бардырылган ишлени санасан, анда ишленгенди да тирилчилерине сейир эткенди. Сөз ючюн, «Жаш суратчы» деген студия кесини атын эрте айтдырганды. Анда сабиле эшен суратланы кеп кермючюлде кере турбады. Ала Хорлапаны кюнине, Россейни байрагына аталган, мамырыктыга, терроризмге кыжыра кюрөш жоралганан кермючюлде эсибиздедиле.

Таматала сабиленин жашауда керекли кеп торлю затха юйретгендери ахшы тере болганды. Маданит койде «Кюмош волонтерла» деген ат бла бардырыла аллай ишле.

Тогузуну майгта станицачылары уруша кепышкан ахуларынны, танышларынны суратларын да аламан кермючю кыралганды. «Махтаулыктуу алпесы». Ол бек магналаны иш болганын анылап кереклиси да болмаз.

«Суймеклик бла кертичилик» «Суймеклик насыпны мурдорудула деген халк байрамга уа станицада Черек, Терк, Май, Пескен районладан да кыонакча чакыргандыла эм элли жыл эм андан аслам бирге жашаганын алгыгылап, саугыла бла кыуандыргандыла.

Алай бла Александровская станицада Россейни халкларынны миллет культураларына бла искусстволарынны шолу ачылганды. Анда алты жылдан таматаланы миллет адет-терелеге, теспелеге, башка, болгонда айтылган затлагы да юйретедиле.

Маданит койно бу торлю ишлерине Май муниципал районун таматасы Владислав Игнашев бла жер-жерли администрациясынны башчысы Татьяна Саенко дайым кытышдыла.

Маданит койно бу торлю ишлерине Май муниципал районун таматасы Владислав Игнашев бла жер-жерли администрациясынны башчысы Татьяна Саенко дайым кытышдыла.

Маданит койно бу торлю ишлерине Май муниципал районун таматасы Владислав Игнашев бла жер-жерли администрациясынны башчысы Татьяна Саенко дайым кытышдыла.

Белгилеу Махтау сөзле, гюлле эмда саугыала

Нальчикде Владимир Вороковну атын жюрюктөн Маданит фондада аналагы аталып улуу байрам кыралганды. Анга кепле келгендиле. Аланы араларында Пятигорскде поэзияны «Кредо» театрыны артистлери, Искусстволаны Шимал-Кавказ институтуну студентлери, республикада болган миллет маданият араланы келечилери, школчула да бар эдиле. Кыясыны музей юйюно директору Кыуиланы Фатимат а биресине кеп жаш адамны айлы келгенди.

Жаш адамла Кыуиланы Кыясыны, Алим Кешюковну, Евгений Етушенкону, Роберт Рождественскийни да аналагы жораланган жылларын, назумларын да малкыр, кыбарты, орус тилдеде айтхандыла. Ала кеслери аналарына жоралган жазган чыгармаларына да окутууыдыла.

Андан сора да, кыонакча Евгений Етушенкону бла Кыуиланы Кыясыны араларында болган шубулькуну юсюндөн халпарлаган документли филмге кыаргыра да онг тапхандыла.

Ингир жорек жылуулукта да этгенди. Фонду таматасы Луоаза Макова байрамга келген аналагы махтау сөзлери аймагында. Жаш адамлагы уа аналарына улуу кеплю болмазга, жюрюклерин кыянамазга, алгагы кюн сайын сыйнамы бериге кереклисин насийат этгенди.

Спортчуларбыз майдалланы асламын алгандыла

Шабат кюн Нальчикде «Гладиатор» спорт комплексе СССР-ни боксдан устасы Зокланы Артурун хурметине жораланган турнир этгенди. Бу жол аны ММА-дан бардыргандыла. Анга кытышырга Шимал Кавказны субъектлеринден 100-ден артык жаш спортчу келген эди. Сөзгитге салыкчы, Зокка улуну аты бла боксдан Кыбарты-Малкыны биринчилиги да бардырылып турганды.

Турнир кыуанчлы ачылууна кытышканлары араларында ММА-дан судьялыны битуросей биригуюню башчысы Виктор Корнеев, СКФО-ну судьяла коллегиясынны таматасы Ахмед Байсултанов, КМР-ни спорт министрине орунбасары Заур Хөжөв, Черек район администрациясынны таматасы Кыубайланы Алан, Элбрус району жер-жерли самоуправляенисны советини таматасы Тохаланы Хыйса, Тырныууз шахарын мэри Чималаны Тахир, Зокка улуну жашлары Азамат бла Мухаммат эм белгили спортчула бар эдиле.

Эришюню ача, КМР-ни спорт министрине орунбасары Заур Хөжөв башчыла тую турнирди баш мурагы бек кючюлени ачыклагандан сора да, Зокка улуну аты бла боксдан Кыбарты-Малкыны биринчилиги да бардырылып турганды.

Жаш спортчулары жетишилмерине юсеринден айтханда уа, Кыбарты-Малкыны келечилери, кишине озурмгы, аслам алгыны алгандыла. Аланы ыларинден тизмеде Чеченден спортчула орналган эдиле. Ючюно жер а Дагьстанны командасына жетгенди.

Тохаланы Хыйса быйлай ийле ёсюк келген тёлёню тюз ниетли юйретуге улуу себеплик этгенлерини энци белгилегенди.

Виктор Корнеев а судьяла бу эришуде тийишлеле хорларларына себеплик этериклерине ышандырганды.

Ол кюн окуна финал эришуде этгендиде. Спортчула жын саларына кере 2 кыуымга юлешинип эдиле. Аланы хар биринде да оншур аурулук категория бар эди. Кызы кюрегине хорламга жетишгенди саугаларга уа рингге сыйлы кыонакча чыгыа эдиле.

ТАППАСХАЛЛАНЫ АМИНАТ

Баш редактор КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан

РЕДАКЦИЈАНЫ: ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш редактору орунбасары), ЖАНИ УРАЗЛАНЫ Нажабат (баш редактору орунбасары), ТОКЛУЛАНЫ Борис (жууналы секретары), МУСУКАЛАНЫ Сакнгат, ТИКАЛАНЫ Фатима, ТРАМАЛАНЫ Эзуура, УЛБАШЛАНЫ Мурат.

РЕДАКЦИЈАНЫ ЭМ ИЗАТЕЛБИН АДРЕСИ: Редакция авторла бла казыат жюрюктөйдү. Кыл жазмалыгы рецензия этилмейди эм ал артык кытайларылдыла.

Газетин басмагта «КМР-Медиа» ГКУ-ну компьютер службагы лазыр эткенди.

Номерге графика кере 19 00 сагытта кеп салында. 20 00 сагытта кеп салынганда

РЕДАКЦИЈАНЫ ЭМ ИЗАТЕЛБИН АДРЕСИ: Байсаланы Марият – дежурный редактор. Кучукланы Сафият, Кетечиланы Эулияф – жууналы секретарыны орунбасарлары. Геваланы Валя (1-чи бет), Ахметланы Лоаза (2-чи бет), Зеваланы Лида (3-4-чи бетле) – корректор.

Тиражы 1453 экз. Заказ № 2382